

שמי : _____
הכיתה שלי : _____
בית הספר שלי : _____

משאבי הטבע, הסביבה והנוף בישראל הם של כולנו!

4.1

4.1.1

חלק א – אוי כינרת שלנו...

חופי הים, ימת הכינרת, ים המלח, הדיונות (החולות), ההרים,

החורש והיער שייכים לכולנו.

גם האוויר שאנו נושמים הוא של כולנו.

כל אלה הם משאבי טבע.

הם שייכים לציבור ולא לאנשים פרטיים.

לכן חייבים לשמור עליהם ולהשתמש בהם רק על פי החוק.

דוגמאות למשאבי טבע בישראל

חוף הים התיכון בתל-אביב

ימת הכינרת

דיונה בנגב

חלק א – אוי כינרת שלנו...

לפניכם קטע העוסק בהתערבות האדם בסביבה.

קראו אותו והשיבו על השאלות שאחריו.

הכינרת היא ימה של מים מתוקים, והיא נמצאת בחלק הצפון-מזרחי של מדינת ישראל. הכינרת מקבלת את מימיה משני מקורות: האחד – מנהר הירדן ומנחלים הנשפכים אליה ממערב וממזרח, והאחר – ממי הגשמים.

לכינרת ולמימיה שימושים מגוונים:

- היא משמשת מקור פרנסה לדייגים ולעוסקים בתיירות ונופש.
- לאורך חופיה יש בתי מלון רבים, חניונים ומתקני נופש.
- חקלאים מיישובי הסביבה משתמשים במימיה להשקיית שטחי החקלאות שבקרבתה.

- תושבים רבים באזורי הארץ השונים משתמשים במי הכינרת לצרכים ביתיים, תעשייתיים וחקלאיים. מים אלה מגיעים אליהם באמצעות "מוביל המים הארצי".

שני דברים עיקריים מסכנים את כמות מי הכינרת ואת איכותם (טיבם):

האחד – ירידה במפלס המים (ירידה בגובה פני המים), בגלל כמות משקעים נמוכה או שאיבה רבה מדי;

האחר – זיהום המים בגלל הזרמת שפכים (מי ביוב) לכינרת מיישובים ומבתי מלון, ובגלל זיהום הנגרם על ידי נופשים.

1. בארצנו יש סוגים שונים של צורות נוף.

אילו צורות נוף מוזכרות בקטע על הכינרת?

---

2. מה הם, לפי הקטע, מקורות המים של הכינרת?

---

3. א. למה משמשים מי הכינרת בסביבה הקרובה לימה? כתבו 3-4 דברים.

ב. למה משמשים המים המוזרמים במוביל הארצי באזורי הארץ השונים?

---

4. אילו תופעות מתרחשות בכינרת ובחופיה?
כתבו בטבלה שלוש תופעות שונות וציינו על יד כל אחת מהן את סוג התופעה:
האם היא טבעית או מעשה ידי האדם?

סוג התופעה (טבעית או מעשה ידי אדם)	התופעה המתרחשת	
		א.
		ב.
		ג.

5. בכתבה ששודרה בחדשות הערב בטלוויזיה סיפרו על נופשים רבים שהגיעו לחופי הכינרת בחול המועד פסח. כשסיימה אחת ממשפחות הנופשים להכין ארוחת צהריים, אספו הילדים את כל הזבל בשקיות פלסטיק. הם השאירו את השקיות על החוף, למרות שהיו פחי אשפה בקרבת מקום. אף אחד מבני המשפחה לא הגיב על מעשה הילדים.

א. מה עשו הילדים על פי כתבת הטלוויזיה, וכיצד הגיבו על כך בני המשפחה?

מעשי הילדים: _____

תגובת בני המשפחה: _____

ב. כיצד התנהגות המשפחה המוצגת בכתבה עשויה הייתה להשפיע על דרך התנהגותם של נופשים אחרים שהיו במקום? _____

ג. מדוע, לדעתכם, שידרו את הידיעה/הכתבה הזאת בחדשות הערב בטלוויזיה? _____

---

6. פקח של המשרד לאיכות הסביבה, שהיה באזור, פנה למשפחה ואמר שחוק שמירת הניקיון קובע כי "לא ישליך אדם פסולת ברשות הרבים... ולא ילכלך את רשות הרבים." כמו כן ציין הפקח כי הקנס למי שמלכלך הוא 470 שקלים חדשים.

א. מה משמעות המושג "רשות הרבים" המופיע בחוק? _____

ב. מדוע חוקקו חוק כזה? _____

ג. מה תפקידו של הפקח? כתבו 2 דברים. _____

ד. מה עוד, לדעתכם, הפקח אמר או עשה למשפחה? _____

---

7. א. אילו שינויים יתרחשו בימת הכינרת ובחופיה, אם אנשים רבים יזהמו אותה?

ב. כתבו כרזה (שלט) בנושא : **שמירת הכינרת וחופיה.**

8. **הכינרת היא אחד ממשאבי הטבע של מדינת ישראל.**
 א. מהו מְשָׁאב טבע? (אפשר להיעזר בעמוד הפותח את המשימה).

ב. מדוע מוטלת על **כולנו אחריות** לשמור על משאבי הטבע של מדינת ישראל?

---

9. הסבירו את החשיבות של ימת הכינרת לתושבי הסביבה הקרובה לה, ולתושבי מדינת ישראל.
